

xtra¹

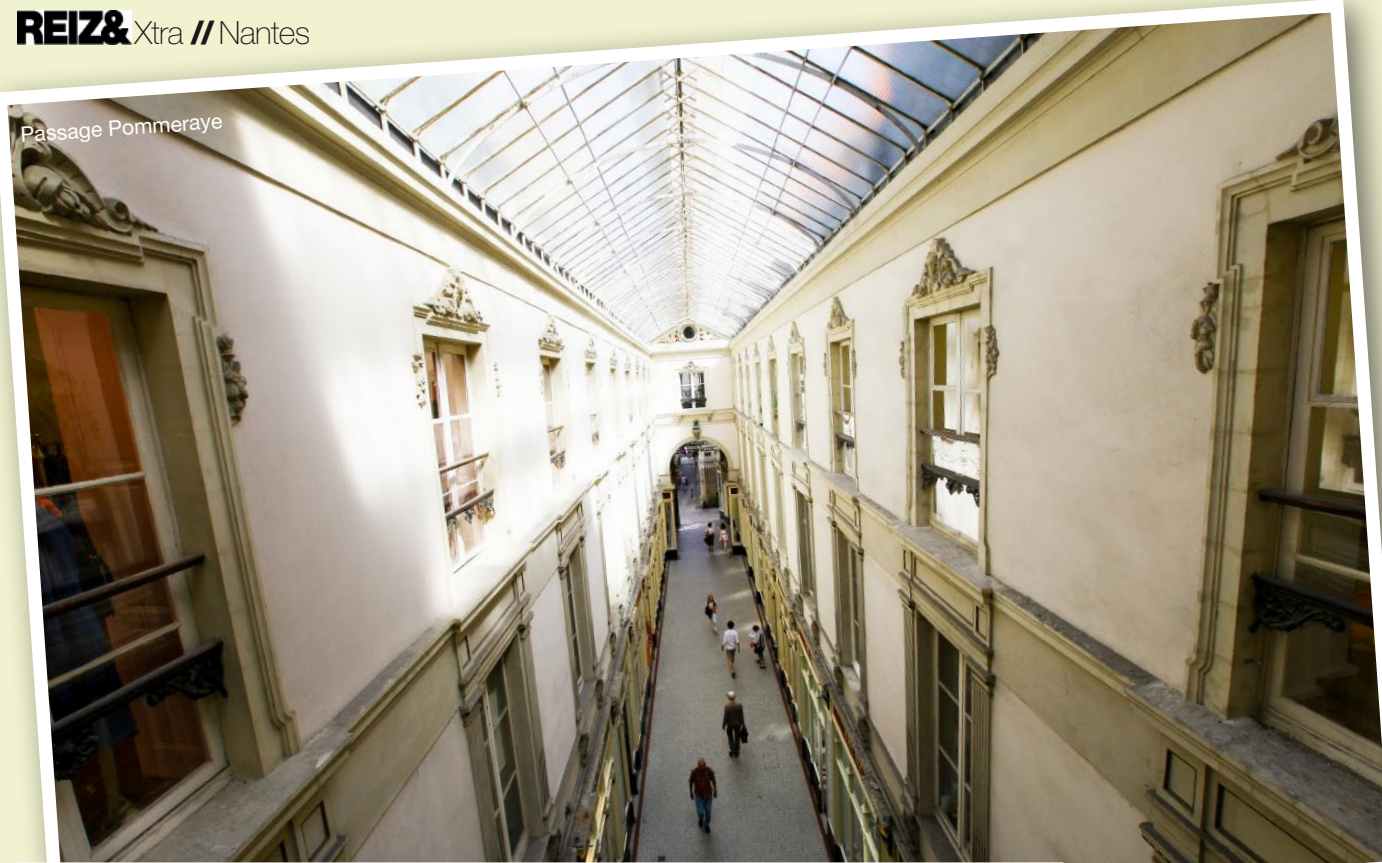
NEE, ER IS GEEN LOUVRE, EN OOK GEEN CENTRE POMPIDOU. WAT DAN WEL DE GROTE PUBLIEKSTREKKER VAN NANTES IS? DE STAD ZELF. MET EEN INDRIJKWEKKEND ARTISTIEK PARCOURS. 'JE HOEFT ALLEEN DE ROZE LIJN MAAR TE VOLGEN.'

Tekst en fotografie: Bas van Oort

Nantes /
Kunststad

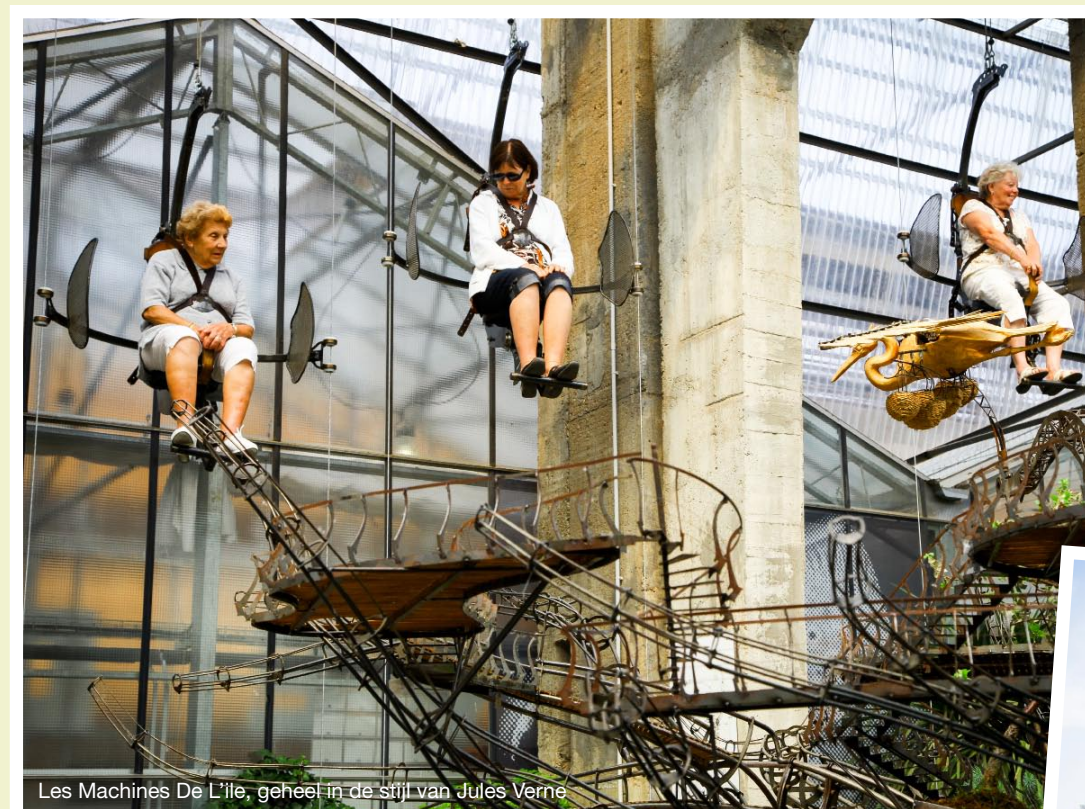
Passage Pommeraye

Voor Le Cathédrale, op de kunstroute

Jean Blaise

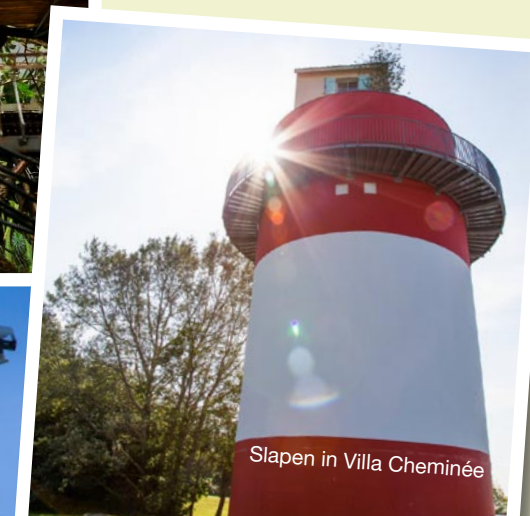

Les Machines De L'île, geheel in de stijl van Jules Verne

Open vanaf 14 juli: draaimolen met drie verdiepingen

/ WAT ER UIT NANTES KOMT? LU-SCHOLIERTJES EN JULES VERNE /

Slapen in Villa Cheminée

// Slapen & eten

Hotel Pommeraye. Prima 2-sterren hotel in hartje centrum. Prijzen en info: www.hotel-pommeraye.com. Slapen in een van de attracties op de route van de Estuaire kan ook: bijv. **Château du Pé** (www.chateaudupe.fr), of Villa Cheminée (boeken via www.nantestourisme.com)
Eten: je bent pas in Nantes geweest als je in **La Cigale** hebt gegeten. In dit restaurant op de Place Graslin, heb je een driegangen menu v.a. € 26,50. Lunch of alleen een drankje kan ook. Info: www.lacigale.com.

Of we al wat van de kunstroute in de stad hebben gezien? Tegenover me zit Jean Blaise, voorman van kunst- en cultuurminnend Nantes. Hij nipt van zijn koffie in La Cigale, een art deco brasserie die zomaar onderdeel van het artistieke parcours had kunnen zijn. Waarom Blaise zo populair is? Hij kon het eind jaren tachtig niet aanzien dat Nantes bekend stond als grauwe havenstad, met industrie voor-

al. Verder was er weinig om trots op te zijn. Ja, in Nantes werd de tram weer voor het eerst ingevoerd in Frankrijk, maar dat was het dan ook wel. Blaise trok de burgemeester aan zijn jasje en samen bedachten ze een plan. Een opzet om beroemde kunstenaars naar de stad te halen. Nantes moest weer op de kaart worden gezet. Het plan dat resulteerde in *Le Voyage à Nantes*. Een kunstwandeling van bijna negen kilometer.

La Ligne Rose

'Goed, de kunsthoofdstad van Frankrijk zullen we niet worden. We zijn dan ook geen Parijs', erkent Blaise. 'Maar dat hoeft ook niet. Nantes staat er goed op. En de zomer van 2012 wordt voor ons. Van half juni tot half augustus vindt *Le Voyage* plaats. Heb je de roze lijn al ontdekt?' Ik knik. *La Ligne Rose* is niet te missen. Overal in het centrum zie je een dunne, bijna lichtgevende streep op de grond.

Op het asfalt, op de stoep. Op de kinderkopjes en op de bruggen van en naar Île de Nantes, een eiland midden in de stad. Beginpunt van *Le Voyage* is het station. Van daaruit volgen kunstprojecten en trekpleisters elkaar in hoog tempo op: 28 in totaal, waarbij het maken van 'zij-uitstapjes' mogelijk is. Aan afwisseling is gedacht. Moderne kunst op de ene straathoek, een middeleeuws kasteel na de volgende. Musea, galeries, klassieke

cultuur (zoals de kathedraal) en moderne architectuur zorgen voor een rariteitenkabinet in de open lucht.

Scholiertjes

Zo kan het dat je ineens een enorme lichtgevende banaan op een gebouw ziet staan. Of dat je de fontein op Place Royal zoekt, maar niet verder komt dan een kunstberg, waar je nog op kunt klimmen ook. Of neem Le Lieu Unique, een van de eerste stops op de rou-

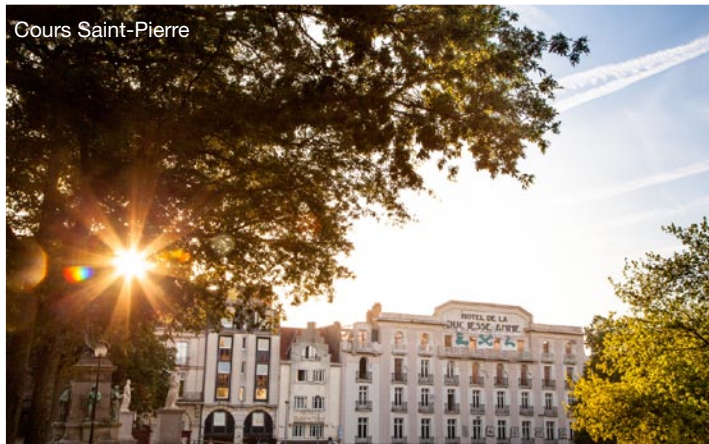
te. Een cultureel centrum, net om de hoek van het station. Ontmoetingsplek voor jong en hip Nantes. Met restaurant, café, bar en terras. En allemaal in oude, rauwe fabrieksstijl. Niet zo gek, want het is de voormalige koekjesfabriek van LU. Ja, de beroemde scholiertjes zijn in Nantes geboren. De fabriek huist tegenwoordig buiten de stad, de scholiertjes kom je overal tegen. Want één op de zes *Nantaises* is student. Ze hangen een beetje rond in

de stad, zo tussen de colleges door – zitten op een terrasje in uitgaanswijk La Bouffay, of liggen in het gras op Île Fey-deau, een brede groenstrook aan de rand van een rij statige huizen. Of ze genieten van de zon en de ruimte rond het Château des Ducs de Bretagne (een middeleeuws stadskasteel), zoals de Chinese uitwisselingstudent Annie. 'Dit is mijn favoriete plek', zegt Annie. 'Heerlijk om hier te picknicken op het gras, dicht

bij het centrum. Er is veel groen in Nantes. Ik hoorde dat we volgend jaar de *Groene Hoofdstad van Europa* zijn. Jammer dat ik dan al weer weg ben. Ben je trouwens al op Île de Nantes geweest? Bij *Les Machines De L'île*? Dat moet je zien! Daar loopt een olifant langs het water!'

De Grote Olifant

Er is niks aan gelogen, maar toch kijk ik even raar op als we de Loire oversteken. Vlak

Cours Saint-Pierre

Eten In Le Quartier Bouffay

Le Serpent D'Océan, in St. Nazaire

na de brug klinkt gepiep en gekraak, het geluid van een hogedrukspuit, en gegil van kinderen. Als ik opkijk, zie ik de enorme olifant. Volledig mechanisch en op een vreemde manier levensecht. Scharnieren tot in het puntje van zijn slurf. Onderin, tussen de poten, zit de bestuurder, die zichzelf vermaakt door met de slurf af en toe voorbijgangers een koude douche te geven. Bovenop het 'beest' is plaats voor bijna vijftig personen. Die kunnen op twaalf meter hoogte een stukje meerijden als de olifant zijn rondje over het eiland banjert. En er zijn meer attracties bij *Les Machines*. Een draaimolen van drie verdiepingen, een enorme vogel waar je een stukje in kunt vliegen. Allemaal mechanisch,

allemaal in de stijl van Leonardo da Vinci en Jules Verne, de 19de-eeuwse science-fictionschrijver die in Nantes is geboren.

Kunst tot aan de kust

De stedelijke kunstroute heeft een landelijk broertje: *Estuaire*. Op een route van zo'n 60 kilometer naar St. Nazaire is wederom een bonte verzameling kunst uitgesteld, nu in het landschap. Concreet: bij Couëron staat een spookhuis in de Loire. Even verderop, vlak na Cordemais, zie je *Villa Cheminée*, een klein huisje bovenop een enorme fabriekspijp. Daar kun je ook in overnachten. Dat kan ook in Château du Pé. In dat landhuis in Saint-Jean-de-Boiseau hebben zes verschillende kun-

stenaars zes kamers ingericht. Of je er ook lekker slaapt, dat is een tweede. In één kamer hangen tientallen opgezette insecten aan de muur. Een andere kamer is klinisch wit, met enkel een bed en een stoel. Je moet er tegen kunnen. De *Estuaire*-route eindigt in St. Nazaire met de *Serpent D'Océan*. Een meterslang slangenskelet. Bij eb goed zichtbaar, bij vloed lijkt de slang door het water te kronkelen. De bedoeling achter de kunst? Hetzelfde als overal. Bedenk erbij wat je wil.

Auto te water

's Avonds. Weer terug in Nantes. We lopen door Jardin des Plantes: de botanische tuin vlakbij het station. Zelfs hier kunnen de *Nantaises* het niet

laten. Uit een van de vijvers steekt de achterkant van een auto. Even twijfel ik. Het zal toch niet? Dan bedenk ik al snel: we zijn in Nantes, kunst dus. Geen paniek. Verderop zie ik Annie weer zitten, de Chinese studente. Ze zwaait. 'Wat vond je van het parcours?' Zonder het antwoord af te wachten, praat ze door. 'Grappig eigenlijk, dat de rode draad van Nantes een roze lijn is. Maar weet je wat het is met kunst? Je moet het doseren. Het kan ook teveel zijn. Dan geniet je niet meer.' Annie heeft gelijk. Het is misschien wel de belangrijkste les in Nantes. En dat je hier nooit met je auto een vijver in moet rijden. Voor je het weet staat iedereen naar je te kijken. Bewonderend. Dat wel. •

// ZELF DOEN?

Air France vliegt drie keer per dag naar Nantes. Vliegticket v.a. € 209 pp. Meer informatie: www.airfrance.com. Met de trein kan ook, kijk voor tijden en tickets op www.nshispeed.nl. Met de auto? Nantes ligt op 850 km van Utrecht.

// HOE PAK JE HET AAN?

Le Voyage à Nantes vindt komende zomer (eenmalig) plaats van 15 juni tot 19 augustus. Daarin is de kunstroute in de stad opgenomen (de roze lijn) en de *Estuaire*. Voor openingstijden en toegangsprijzen bij verschillende attracties onderweg: www.levoyageanantes.fr.

// NU OP WWW.REIZEN.NL

Een top 10 van kunstwerken en attracties op de route, beelden, praktische informatie en tips vind je op onze site.

Vragen of opmerkingen?

bvanoort@anwb.nl